

Voorwoord predikant

Beste broers en zussen,

De wereld staat altijd door iets nieuws op de kop. Is het niet door ziekte, dan wel door oorlog, rampen of protesten. Mensen zijn bang om hun vrijheid te verliezen, of juist boos dat ze niet gelijk worden behandeld als anderen. Dat kan heel terecht zijn, maar tegelijkertijd staat het in sterk contrast met de brief van Paulus aan de Filippenzen. Paulus zit in de gevangenis en wordt onrechtvaardig behandeld. Toch is hij vol vreugde door wat Christus hem geeft en wat de gemeente van Filippi voor hem betekent. Vorige week lazen we over de bevrijding van de stad Filippi. Deze week lezen we de brief die Paulus in een later stadium schreef aan deze gemeente. De brief wordt over het algemeen gewaardeerd vanwege zijn warme toon en karakter. Paulus heeft een bijzondere relatie met Filippi. Hij ervaart een diepe vriendschapsband die gebaseerd is op het geloof in Jezus Christus. De brief kan ons dus ook veel leren over hoe wij binnen de kerk met elkaar omgaan.

Het is mijn gebed dat de meditaties wederom bijdragen aan het versterken van het geloof in Blijde en in de gemeente.

In Christus verbonden,
Een hartelijke groet,
Eduard

Volgende week 28 juni volgen we weer de dienst in Reitsum. Vanaf zondag 5 juli hopen we weer voorzichtig diensten te kunnen houden in onze kerk De Haven. De online uitzendingen gaan ook gewoon door.

Fokke Hoogterp

Maandag: Filippenzen 1:1-26 'Goede slavernij?'

'Van Paulus en Timoteüs, slaven van Christus Jezus.' (Fil. 1:1)

Al weken hebben westerse landen te maken met protesten die plaatsvinden. Mensen protesteren tegen racisme naar aanleiding van dood van George Floyd. In de nasleep van die gebeurtenissen werden monumenten vernield die ook maar enigszins te maken hebben met het slavernijverleden. Het Westen heeft slavernij afgeschaft. En terecht, want niemand verdient het om in gevangenschap en onder dwang te leven. Daar is een mens niet voor gemaakt.

Wonderbaarlijk genoeg duidt Paulus zich toch aan als een slaaf van Christus. Petrus, een goede vriend van Jezus, en Jakobus, de halfbroer van Jezus, doen dit ook. En ze spreken er vol vreugde over. Waarom? Slavernij had in die tijd niets te maken met rassen. Iedereen kon slaaf worden. Bijvoorbeeld als een vijandig volk jou had overwonnen. Of omdat je geboren was als een slaaf. Je kon ook slaaf worden, omdat je torenhoge schulden had. Je kon je schulden afkopen door jezelf te verkopen als slaaf. Een meester kocht jou op de slavenmarkt als zijn eigendom. Zo ziet Paulus het, dat hij als slaaf op de slavenmarkt stond en dat Christus hem kocht. Hij ziet zichzelf en Timoteüs dan ook als het eigendom van Christus. (HC v/a 1)

De kwaliteit van een slavenleven hing volledig af van de meester die je kocht. De ene meester kocht een slaaf puur voor zijn eigen gemak. Zo'n meester was vaak wreed en onderdrukkend. Maar Christus is een totaal andere meester. Hij is iemand die jouw vrijheid belangrijker vindt dan zijn eigen vrijheid. Hij is iemand die zelfs zijn eigen bloed als betalingsmiddel wil inzetten voor jouw vrijheid. Daarom zijn christenen graag slaven van Christus. Hij is namelijk de enige meester die zijn slaven belangrijker vindt dan zichzelf.

Dinsdag: Filippenzen 1:27-2:18 'Slaaf → Meester'

'Hij nam de gestalte aan van een slaaf en werd gelijk aan een mens.' (Fil. 2:7)

Hoe is het om als slaaf in het Midden-Oosten vandaag de dag door het leven te gaan? Officieel bestaat slavernij er niet meer, maar de praktijk is heel anders. Ik vrees dat het door de bank genomen verschrikkelijk is. Vrouwen en christenmeisjes worden ontvoerd en verkocht als producten. Anderen worden gedwongen tot zware lichamelijke arbeid.

Niemand biedt zich vrijwillig aan als slaaf. Iedereen wil vasthouden aan de vrijheid die hij of zij heeft. En dat is ook logisch, want vrijheid is ontzettend kostbaar. Daarom moeten we doordrongen zijn van wat Paulus hier beschrijft. *'Hij die de gestalte van God had, hield zijn gelijkheid aan God niet vast, maar deed er afstand van. Hij nam de gestalte aan van een slaaf en werd gelijk aan een mens.'* De Zoon van God koos er vrijwillig voor om zijn vrijheid en status op te geven. Omdat Christus vrijwillig bereid was om als slaaf door het leven te gaan, heeft God besloten om hem Meester ('Heer') te maken van iedereen. De enige die het verdient om meester te zijn van mensen, is degene die bereid is om vrijwillig slaaf te zijn.

Christus is dus geen slavendrijver die ons beheert als verkoopwaar. Hij is geen meester die ons gebruikt voor zijn eigen gewin. Hij is meester om ons te leren wat het betekent om je eigen leven in te zetten voor God en voor anderen. Wat dat betreft is het feit dat wij slaaf zijn, slechts een antwoord op het feit dat Christus eerst een slaaf werd van mensen.

En omdat Christus niet krampachtig vasthield aan zijn status als almachtige Heer en God, vraagt Hij van jou om je niet krampachtig vast te houden aan je comfortabele leven. Hij vraagt om je toewijding, zoals Hij toegewijd is aan jou.

Woensdag: Filippenzen 2:19-30 'Christelijke vriendschap'

'Hij heeft me namens u bijgestaan in mijn nood.' (Fil. 2:25)

Oprechte vriendschap helpt je door zware tijden heen. Dat leren we ook in de brief aan de Filippenzen. Hoewel Paulus onder zware omstandigheden gevangen zit (1:13), is Paulus vol vreugde en dankt hij God voor alles wat hij krijgt. Als je wil weten wat christelijke vriendschap inhoudt, dan kun je veel leren uit de brief aan de Filippenzen. Deze brief staat in sterk contrast met de brief aan de Galaten, waarin hij fel van leer trekt. De relatie tussen de gemeente van Filippi en Paulus is gelijkwaardig van aard. Het is een relatie van geven en ontvangen. Zoals Paulus uit liefde het evangelie met hen gedeeld heeft, zo staat de gemeente klaar om Paulus bij te staan in zijn nood. Dat lezen we ook wanneer Paulus spreekt over Epafroditus. Epafroditus werd namens de gemeente naar Paulus gestuurd om hem te ondersteunen. Zo zijn er voor Paulus drie diepe redenen om God te danken voor de vriendschap met de Filippenzen. Allereerst geloofden ze vanaf het begin van de verkondiging het evangelie (Fil. 1:5). De eerste bekeerling was Lydia.

Ten tweede ondersteunden ze de verspreiding van het evangelie, als enige stad in Macedonië (zie 4:15).

Ten derde hebben ze Epafroditus gestuurd, zodat Paulus niet alleen financieel, maar ook lijfelijk werd bijgestaan (Fil. 4:15).

Dus de gemeente in Filippi (1) *geloofde* het evangelie, (2) *ondersteunde* de verspreiding van het evangelie en (3) *belichaamde* het evangelie.

Zo leren we wat christelijke vriendschap betekent. Het is de gedeelde liefde voor de Here Jezus die hen samen heeft gebracht. En de relaties die daarop gebaseerd zijn, blijven tot in eeuwigheid.

Donderdag: Filippenzen 3:1-11 'Ver-slaaf-d'

'Wat voor mij winst was, ben ik omwille van Christus als verlies gaan beschouwen.' (Fil. 3:7)

Toen ik een jaar of 14-15 was, kon ik maar aan één ding denken: gamen. Als ik thuis kwam van school, vloog ik naar de zolder om te computeren. Gamen nam in die tijd een te grote plek in mijn leven in. Ik wilde het niet toegeven aan mijn ouders, maar eigenlijk was ik ver-slaaf-d aan gamen. Er volgden een paar ruzies, toen ik door mijn ouders werd beperkt in mijn gamegedrag. Net zo was Paulus verslaafd aan de wet. Alles wat in de wet stond, vulde zijn gedachten op. Dag en nacht was hij hiermee bezig. En alles wat een bedreiging vormde voor de wet en de naleving hiervan, werd als een bedreiging voor Paulus zelf gezien. Daarom vervolgde hij Christus' kerk. Zijn hele leven stond of viel met de Joodse Wet. Totdat Christus hem liet zien dat het echte leven ergens anders om draait. Paulus heeft vervolgens alles wat hij belangrijk vond in zijn leven bij het grofvuil gezet. Het enige wat voor hem telde was Christus 'kennen'. Dat betekent dat hij wilde bouwen aan zijn relatie met Christus, zodat er een sterke vertrouwensband tussen hem en de Heer ontstond. Want Paulus weet wat ervan afhangt of Christus je kent of niet (vgl. Fil. 3:11; Mat. 7:23).

Dat betekent trouwens niet dat hij nooit iets meer deed met de wet of met zijn afkomst. Deze dingen mochten alleen niet langer tussen hem en de Heer instaan. Dit was toentertijd een scherpe boodschap voor mijn gamegedrag, maar ook vandaag de dag nog. Niks mag er tussen mij en de Heer instaan. Daarom is het belangrijk om je van tijd tot tijd af te vragen of je kunt instemmen met de woorden van Paulus: 'Het kennen van Christus gaat immers alles te boven.' Wat dreigt in jouw leven een te grote plek in te nemen?

Vrijdag: Filippenzen 3:12-4:3 'Vijanden van het kruis'

'Ik zeg nu zelfs met tranen in mijn ogen: velen leven als vijand van het kruis van Christus en gaan hun ondergang tegemoet.' (Fil. 3:18)

Mensen houden niet van een belerend vingertje. Het stoot af en zorgt voor verwijdering tussen mensen. Het voelt alsof degene met de belerende vinger zegt: 'Ik ben beter dan jij.' Velen zijn afgestoten door zo'n moralistische houding. Het is duidelijk dat we die houding als christenen niet tegenover anderen willen hebben. Toch is het ook geen liefde, om altijd je mond te houden terwijl iemand druk bezig is zijn eigen leven te vergallen. Kunnen we iets leren van Paulus in de uitspraak die hij hierboven doet?

Voordat Paulus Christus leerde kennen, was hij typisch iemand met het belerende vingertje. Hij was zelfs degene met de gebalde vuist, aangezien hij talloze christenen vermoordde die het oneens met hem waren. Sinds zijn bekering is dit anders geworden. Eerst had hij geen verdriet om degenen met wie hij het oneens was. Hij ruimde ze juist trots uit de weg. Maar nu lezen we hier, dat zijn ziel verscheurd wordt omdat mensen niets van Christus willen weten. Alleen kan hij ze nu niet dwingen, om naar hem te luisteren. Hij laat ze vrij in hun keuze, maar durft ook toe te geven dat hij daar veel om verdriet heeft. Dit is de weg die Christus met ons voor heeft. Niet met een belerend vingertje uit de hoogte doen, maar oprecht betrokken met iemand in gesprek gaan. Niet iemand dwingen om naar je te luisteren, maar ook niet doen alsof de keuzes van een ander je niets doen. God vraagt van je om betrokken en oprecht mens te zijn naar anderen. Dan leef je zelf ook niet als vijand van het kruis.

Zaterdag: Filippenzen 4:4-21 'Bestand tegen alles'

'Ik heb alles aan den lijve ondervonden: overvloed en honger, rijkdom en gebrek. Ik ben tegen alles bestand door hem die mij kracht geeft.' (Fil. 4:13)

In Paulus' tijd werd de deugd 'autarkie' gewaardeerd. Dit betekent dat je zo min mogelijk afhankelijk bent van andere mensen. Hoe minder afhankelijk, hoe beter toegerust voor het leven. Die mening wordt in Nederland breed gedeeld. Je moet zelfvoorzienend zijn. Paulus verwijst naar deze deugd in dit vers, maar keert de beredenering helemaal om. 'Ik ben tegen alles in dit leven bestand door Hem die mij kracht geeft!' Paulus wil ook zo goed mogelijk toegerust zijn voor het leven. Maar hij bereikt dat door diepe afhankelijkheid van God. Opvallend is ook dat Paulus wil dat hij bestand is tegen de gevaren van honger en overvloed, gebrek en rijkdom. Normaal gesproken zoeken Nederlanders bescherming tegen honger en gebrek, maar niet tegen overvloed en rijkdom. Paulus ziet evenveel gevaar in beide situaties, omdat je er Christus door kunt verliezen. Een arm persoon mag zijn gedachten namelijk niet laten leiden door wat hij niet heeft. Een rijk persoon mag zijn gedachten niet laten leiden door wat hij heeft. Als een mens afhankelijk is van God, is hij/zij volledig gericht op het Koninkrijk van God. Zowel de arme als de rijke mogen kijken naar wat God hem of haar geeft in Christus. Dan zal een arm persoon niet krampachtig zoeken naar rijkdom en comfort. En een rijk persoon zal niet krampachtig vasthouden aan zijn of haar rijkdom. Beiden zullen zoeken naar God en zullen hun leven in dienst daaraan stellen. Ervaar jij dezelfde kracht door afhankelijkheid aan God?